



Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (antroji kolegija) SPRENDIMAS

2015 m. liepos 16 d.*

„Apeliacinis skundas — Galimybė susipažinti su Europos Sąjungos institucijų dokumentais — Reglamentas (EB) Nr. 1049/2001 — 4 straipsnio 2 dalies trečia įtrauka — Informacija apie aplinką — Orhuso konvencija — 4 straipsnio 1 ir 4 dalys — Teisės susipažinti su dokumentais išimtis — Tyrimų tikslų apsauga — Europos Komisijos užsakymu vienos įmonės atliktos studijos apie direktyvų aplinkos srityje perkėlimą — Atsisakymas leisti susipažinti su dalimi dokumentų“

Byloje C-612/13 P

dėl 2013 m. lapkričio 25 d. pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 56 straipsnį pateikto apeliacinio skundo

ClientEarth, įsteigta Londone (Jungtinė Karalystė), atstovaujama *avocat* P. Kirch,

apeliantė,

dalyvaujant kitoms proceso šalims:

Europos Komisijai, atstovaujamai L. Pignataro-Nolin, P. Costa de Oliveira ir M. Konstantinidis, nurodžiusiai adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

atsakovei pirmojoje instancijoje,

palaikomai

Europos Parlamento, atstovaujamo J. Rodrigues ir L. Visaggio,

Europos Sąjungos Tarybos, atstovaujamos M. Moore, M. Simm ir A. Jensen,

įstojusioms į apeliacinį procesą šalims,

TEISINGUMO TEISMAS (antroji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkė R. Silva de Lapuerta, teisėjai K. Lenaerts (pranešėjas), Teisingumo Teismo pirmininko pavaduotojas, J.-C. Bonichot, A. Arabadžiev ir J. L. da Cruz Vilaça,

generalinis advokatas P. Cruz Villalón,

posėdžio sekretorė L. Hewlett, vyriausioji administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2015 m. sausio 15 d. posėdžiui,

* Proceso kalba: anglų.

susipažinęs su 2015 m. balandžio 14 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

- 1 Apeliaciniu skundu *ClientEarth* prašo panaikinti Europos Sąjungos Bendrojo Teismo sprendimą *ClientEarth / Komisija* (T-111/11, EU:T:2013:482, toliau – skundžiamas sprendimas) atmesti ieškinį, kuriuo ji visų pirma prašė panaikinti sprendimą, kuriuo Europos Komisija netiesiogiai atsisakė leisti jai susipažinti su tam tikrais dokumentais, susijusiais su įvairių valstybių narių teisės aktų atitiktimi Europos Sąjungos aplinkos teisei, ir vėlesnį eksplicitinį 2011 m. gegužės 30 d. sprendimą, kuriuo atsisakyta leisti jai susipažinti su dalimi šių dokumentų.

Teisinis pagrindas

Tarptautinė teisė

- 2 Konvencijos dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais, pasirašytos Orhuse 1998 m. birželio 25 d. ir Europos bendrijos vardu patvirtintos 2005 m. vasario 17 d. Tarybos sprendimu 2005/370/EB (OL L 124, p. 1; toliau – Orhuso konvencija), 2 straipsnyje nustatyta:

„Šioje Konvencijoje:

<...>

- 2 „Valstybės institucija“:

<...>

- d) bet kokios regioninės ekonominės integracijos organizacijos, kuri yra nurodyta 17 straipsnyje ir kuri yra šios Konvencijos Šalis, institucijos.

<...>“

- 3 Remiantis šios konvencijos 4 straipsnio 1 ir 4 dalimis:

„1. Kiekviena Šalis užtikrina, kad, laikantis šio straipsnio nuostatų, valstybės institucijos, atsakydamos į prašymą suteikti informaciją apie aplinką ir vadovaudamosi nacionalinės teisės aktais, suteiks tokią informaciją, įskaitant, jei prašoma bei laikantis b punkto, dokumentų, kuriuose yra arba kurie apima tokią informaciją, kopijas:

- a) neprašydamos nurodyti prašymo sumetimų;

- b) pateikdamos informaciją pageidaujama forma, nebent:

- i) valstybės institucijai priimtinau pateikti informaciją kita forma; šiuo atveju nurodomos informacijos pateikimo kita forma priežastys; arba

- ii) informacija jau viešai prieinama kita forma.

<...>

4. Prašymas suteikti informacijos apie aplinką gali būti atmestas, jeigu tokios informacijos paskelbimas darytų neigiamą poveikį:

<...>

c) teisingumo vykdymui, asmens teisei į teisingą bylos nagrinėjimą arba valstybės institucijos sugebėjimui vykdyti baudžiamąjį arba drausminį tyrimą;

<...>

Nurodytos atsisakymo teikti informaciją priežastys aiškinamos siaurai atsižvelgiant į viešąjį interesą, kurį tenkina tokios informacijos atskleidimas, ir tai, ar prašoma informacija yra susijusi su teršalų išmetimu į aplinką.“

Sąjungos teisė

4 2001 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais (OL L 145, p. 43; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 1 sk., 3 t., p. 331) nustatomi teisės susipažinti su šių institucijų dokumentais principai, sąlygos ir apribojimai.

5 Šio reglamento 4 straipsnio „Išimtys“ 2 dalyje nustatyta:

„Institucijos nesuteikia galimybės susipažinti su dokumentais, dėl kurių atskleidimo nukentėtų apsauga:

— <...>

— <...>

— inspekcijų, tyrimų ir audito tikslų,

nebent atskleidimo reikalautų viršesnis viešasis interesas.“

6 Remiantis 2006 m. rugsėjo 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1367/2006 dėl Orhuso konvencijos dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais nuostatų taikymo Bendrijos institucijoms ir organams (OL L 264, p. 13) 6 straipsnio 1 dalimi:

„Kiek tai susiję su Reglamente (EB) Nr. 1049/2001 4 straipsnio 2 dalies pirma ir trečia įtraukomis, išskyrus tyrimus, ypač tuos, kurie vykdomi dėl galimų Bendrijos teisės pažeidimų, laikoma, kad svarbesnis visuomenės interesas atskleisti informaciją yra tuomet, kai informacija, kurios prašoma, yra susijusi su dujų ar teršalų išmetimu į aplinką. Dėl Reglamente (EB) Nr. 1049/2001 4 straipsnyje nustatytų kitų išimčių – atsisakymo pagrindai aiškinami ribotai, atsižvelgiant į visuomenės interesą atskleisti informaciją, ir į tai, ar informacija, kurios prašoma, susijusi su dujų ar teršalų išmetimu į aplinką.“

Ginčo aplinkybės

7 2010 m. rugsėjo 8 d. *ClientEarth*, pagal Anglijos teisę įsteigta asociacija, kurios tikslas, be kita ko – aplinkos apsauga, Europos Komisijos Aplinkos generaliniam direktoratui pateikė reglamentais Nr. 1049/2001 ir Nr. 1367/2006 pagrįstą paraišką leisti susipažinti su dokumentais. Ši paraiška buvo susijusi su įvairiais dokumentais, paminėtais šio generalinio direktorato „2010 m. valdymo plane“.

- 8 2010 m. spalio 29 d. raštu Komisija minėtą prašymą patenkino tik iš dalies. Ji perdavė *ClientEarth* vieną iš prašytų dokumentų, bet nurodė, kad kitiems dokumentams taikoma, be kita ko, Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 2 dalies trečioje įtraukoje numatyta išimtis.
- 9 2010 m. lapkričio 10 d. *ClientEarth* pateikė Komisijai paraišką, kurioje prašė, kad ši persvarstytų savo poziciją, kiek tai susiję su keliais dokumentais, su kuriais nebuvo leista susipažinti.
- 10 2011 m. gegužės 30 d. Komisija, atsakydama į pastarąją paraišką ir atsižvelgdama į reglamentus Nr. 1049/2001 ir Nr. 1367/2006, priėmė eksplicitinį sprendimą (toliau – eksplicitinis sprendimas) ir informavo apie jį *ClientEarth*.
- 11 Tuo sprendimu Komisija leido *ClientEarth* iš dalies susipažinti su 41 studija, susijusia su įvairių valstybių narių teisės aktų atitiktimi Sąjungos aplinkos teisei; šias studijas Komisijos prašymu ir sąskaita atliko viena įmonė, o Komisija jas gavo 2009 m. (toliau – nagrinėjamos studijos). Konkrečiai kalbant, Komisija perdavė *ClientEarth*, kiek tai susiję su kiekviena iš šių studijų, viršelio lapą, turinį, vartojamų sutrumpinimų sąrašą, priedą su nagrinėtais teisės aktais ir šias dalis: „Įžanga“, „Bendra valstybės narės teisinio pagrindo vizija“ ir „Perkėlimo ir įgyvendinimo pagrindas“. Tačiau Komisija atsisakė jai pateikti, kiek tai susiję su kiekviena iš šių studijų, šias dalis: „Santrauka“, „Teisinė perkėlimo priemonių analizė“ ir „Išvados“, taip pat priedą, kuriame pateikta atitinkamos valstybės narės teisės aktų ir atitinkamos Sąjungos teisės atitikties lentelė.
- 12 Nagrinėjamas studijas Komisija suskirstė į dvi kategorijas. Pirmą kategoriją apėmė vieną studiją, kurios vertinimas, vykdomas bendraujant su atitinkama valstybe nare, prasidėjo prieš pat priimant eksplicitinį sprendimą. Antra kategorija apėmė likusias 40 studijų, dėl kurių buvo pradėtas glaudesnis dialogas su atitinkamomis valstybėmis narėmis.
- 13 Grįsdama savo sprendimą Komisija nurodė, kad neatskleistoms nagrinėjamų studijų dalims taikoma, be kita ko, Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 2 dalies trečioje įtraukoje numatyta išimtis, susijusi su tyrimo tikslų apsauga.
- 14 Šiuo klausimu ji pažymėjo, kad šios studijos buvo parengtos siekiant sudaryti jai galimybę kontroliuoti, kaip valstybės narės perkėlė kelias direktyvas, ir prireikus inicijuoti prieš jas SESV 258 straipsnyje numatytą procedūrą dėl įsipareigojimų neįvykdymo.
- 15 Dėl šio sprendimo 12 punkte nurodytai pirmai kategorijai priklausančios studijos Komisija nurodė, kad dar nepadare išvados apie tai, kaip atitinkama valstybė narė perkėlė šioje studijoje nagrinėjamą direktyvą, ir kad toje studijoje esančių duomenų ir išvadų, kurios dar nėra patikrintos ir dėl kurių ta valstybė narė dar neturėjo galimybės pareikšti savo pozicijos, atskleidimas būtų lėmęs riziką, kad ta valstybė narė būtų kritikuojama, galbūt nepagrįstai, ir būtų padaryta žalos abipusio pasitikėjimo atmosferai, kuri reikalinga siekiant įvertinti tos direktyvos įgyvendinimą.
- 16 Dėl šio sprendimo 12 punkte nurodytai antrai kategorijai priklausančių nagrinėjamų studijų Komisija nurodė, kad kai kuriais atvejais ji buvo nusprendusi pradėti ikiteismines procedūras dėl įsipareigojimų neįvykdymo prieš atitinkamas valstybes nares, bet kitais atvejais ji dar nebuvo suformulavusi savo pozicijos. Ji tvirtino, kad leidus atskleisti šias studijas būtų buvę padaryta žalos abipusio pasitikėjimo atmosferai, kuri yra būtina siekiant išspręsti jos ir atitinkamų valstybių narių nesutarimus nepradedant teismo įsipareigojimų neįvykdymo procedūros etapo.
- 17 Komisija dar pažymėjo, kad Reglamento Nr. 1367/2006 6 straipsnio 1 dalis negali paneigti nagrinėjimo, kurį jį atliko atsižvelgdama į Reglamentą Nr. 1049/2001.

Procesas Bendrajame Teisme ir skundžiamas sprendimas

- 18 2011 m. vasario 21 d. *ClientEarth* pareiškė ieškinį dėl implicitinio sprendimo atmesti jos 2010 m. lapkričio 10 d. paraišką. Komisijai priėmus eksplisitinį sprendimą neleisti *ClientEarth* susipažinti nė su viena iš nagrinėjamų studijų, buvo laikoma, kad ieškinys pareikštas dėl pastarojo sprendimo panaikinimo.
- 19 Grįsdama ieškinį *ClientEarth* nurodė septynis pagrindus.
- 20 Atmetęs šiuos septynis pagrindus, Bendrasis Teismas atmetė ieškinį.

Procesas Teisingumo Teisme ir šalių reikalavimai

- 21 *ClientEarth* prašo Teisingumo Teismo panaikinti skundžiamą sprendimą ir priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.
- 22 Komisija Teisingumo Teismo prašo atmesti apeliacinį skundą ir priteisti iš *ClientEarth* bylinėjimosi išlaidas.
- 23 Europos Parlamentui ir Europos Sąjungos Tarybai buvo leista įstoti į bylą palaikyti Komisijos reikalavimų.

Dėl apeliacinio skundo

- 24 *ClientEarth* savo apeliacinį skundą grindžia trimis pagrindais.

Dėl apeliacinio skundo antrojo pagrindo

- 25 Nagrinėjimą reikia pradėti nuo apeliacinio skundo antrojo pagrindo, kuriame nurodyta, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kai nusprendė, kad Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 2 dalies trečia įtrauka atitinka Orhuso konvencijos 4 straipsnio 1 ir 4 dalis.

Šalių argumentai

- 26 Pateikdama šį pagrindą *ClientEarth* ginčija Bendrojo Teismo motyvus, išdėstytus skundžiamo sprendimo 91–99 punktuose.
- 27 Pirma, remdamasi sprendimais *Fediol / Komisija* (70/87, EU:C:1989:254) ir *Nakajima / Taryba* (C-69/89, EU:C:1991:186) *ClientEarth* priekaištauja Bendrajam Teismui, kad šis tikrino, ar Orhuso konvencijos 4 straipsnis yra tiesiogiai taikomas, nors toks patikrinimas nebuvo būtinas siekiant nustatyti, ar Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 2 dalies trečia įtrauka atitinka šią konvenciją.
- 28 Antra, *ClientEarth* tvirtina, kad Bendrasis Teismas bet kuriuo atveju nepagrįstai nusprendė, jog Orhuso konvencijos 4 straipsnio 1 ir 4 dalys tiesiogiai netaikomos Sąjungos institucijoms. Visų pirma Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, nes sutiko, kad Sąjungos ypatumai gali pateisinti šios konvencijos tiesioginio taikymo išimtį.
- 29 Trečia, *ClientEarth* teigia, kad Bendrasis Teismas pažeidė pareigą Orhuso konvencijos 4 straipsnio 4 dalies pirmos pastraipos c punktą aiškinti siaurai, kaip to reikalaujama pagal šios konvencijos 4 straipsnio 4 dalies antrą pastraipą.

- 30 Ketvirta, *ClientEarth* nurodo, kad Bendrojo Teismo pateiktas Orhuso konvencijos aiškinimas neatitinka principų, įtvirtintų 1969 m. gegužės 23 d. Vienos konvencijos dėl tarptautinių sutarčių teisės (Jungtinių Tautų sutarčių rinkinys, 1155 t., p. 331, toliau – Vienos konvencija) 26 ir 31 straipsniuose. Išplėsdamas su tyrimo tikslų apsauga susijusios išimties taikymo sritį taip, kad ji apimtų nagrinėjamas studijas, Bendrasis Teismas neatsižvelgė į minėtus Vienos konvencijos straipsnius ir pateikė tokį Orhuso konvencijos 4 straipsnio 4 dalies aiškinimą, kuris prieštarauja šios konvencijos tikslui ir paskirčiai.
- 31 Komisija, palaikoma Parlamento ir Tarybos, bendrai tvirtina, kad Bendrojo Teismo motyvuose, išdėstytuose skundžiamo sprendimo 91–99 punktuose, nepadaryta jokios teisės klaidos. Šie motyvai visais atžvilgiais atitinka Teisingumo Teismo praktiką.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 32 Pirmiausia reikia nurodyti, kad šis apeliacinio skundo pagrindas susijęs su Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 2 dalies trečios įtraukos, o ne su Reglamento Nr. 1367/2006 6 straipsnio 1 dalies atitiktimi Orhuso konvencijos 4 straipsnio 1 ir 4 dalims.
- 33 Atlikus šį pirminį patikslinimą primintina, kad pagal SESV 216 straipsnio 2 dalį Sąjungos institucijoms yra privalomi Sąjungos sudaryti tarptautiniai susitarimai ir dėl to jie turi viršenybę institucijų priimtų teisės aktų atžvilgiu (Sprendimo *Taryba ir kt. / Vereniging Milieudefensie ir Stichting Stop Luchtverontreiniging Utrecht*, C-401/12 P–C-403/12 P, EU:C:2015:4, 52 punktą ir jame nurodyta teismo praktika ir Sprendimo *Taryba ir Komisija / Stichting Natuur en Milieu ir Pesticide Action Network Europe*, C-404/12 P ir C-405/12 P, EU:C:2015:5, 44 punktą ir jame nurodyta teismo praktika).
- 34 Iš to išplaukia, kad Sąjungos akto galiojimą gali paveikti šio akto neatitiktis tokioms tarptautinės teisės normoms (Sprendimo *Air Transport Association of America ir kt.*, C-366/10, EU:C:2011:864, 51 punktą).
- 35 Kaip Bendrasis Teismas priminė skundžiamo sprendimo 91 punkte, iš nusistovėjusios Teisingumo Teismo praktikos vis dėlto matyti, kad Sąjungos teismas gali nagrinėti nurodomą Sąjungos teisės akto neatitiktį tarptautinės sutarties, kurios šalis yra Sąjunga, nuostatomis, tik jei, pirma, tam neprieštarauja šios sutarties pobūdis ir bendra struktūra ir, antra, šių nuostatų turinys yra besąlygiškas ir pakankamai tikslus (žr. Sprendimo *IATA ir ELFAA*, C-344/04, EU:C:2006:10, 39 punktą; Sprendimo *Intertanko ir kt.*, C-308/06, EU:C:2008:312, 45 punktą ir Sprendimo *Air Transport Association of America ir kt.*, C-366/10, EU:C:2011:864, 54 punktą).
- 36 Tiesa, Teisingumo Teismas taip pat yra nusprendęs, kad tais atvejais, kai Sąjunga siekė įgyvendinti konkretų įsipareigojimą, priimtą pagal Pasaulio prekybos organizacijos (PPO) rėmuose sudarytus susitarimus, arba kai atitinkamame Sąjungos teisės akte aiškiai daroma nuoroda į konkrečias šių susitarimų nuostatas, Teisingumo Teismas prirėkus turi tikrinti atitinkamo Sąjungos akto teisėtumą, atsižvelgdamas į PPO taisykles (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Fediol / Komisija*, 70/87, EU:C:1989:254, 19–22 punktus ir Sprendimo *Nakajima / Taryba*, C-69/89, EU:C:1991:186, 29–32 punktus; taip pat žr. Sprendimo *LVP*, C-306/13, EU:C:2014:2465, 47 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- 37 Tačiau nereikia priimti sprendimo dėl to, ar ankstesniame punkte minėta teismo praktika taikytina nagrinėjamu atveju, ir pakanka konstatuoti, kad Reglamente Nr. 1049/2001, visų pirma jo 4 straipsnio 2 dalies trečioje įtraukoje, nėra jokios aiškios nuorodos į Orhuso konvenciją ir ja nesiekama įgyvendinti konkretaus iš šios konvencijos išplaukiančio įsipareigojimo. Todėl minėta teismo praktika bet kuriuo atveju nėra svarbi nagrinėjamai bylai.

- 38 Vadinas, Bendrasis Teismas buvo teisus, kai, pirma, neatsižvelgė į Sprendime *Fediol / Komisija* (70/87, EU:C:1989:254) ir Sprendime *Nakajima / Taryba* (C-69/89, EU:C:1991:186) suformuotą teismo praktiką ir, antra, patikrino, ar Orhuso konvencijos 4 straipsnio 1 ir 4 dalių turinys yra besąlygiškas ir pakankamai tikslus.
- 39 Esant šios sąlygoms, reikia išnagrinėti *ClientEarth* argumentus, kad Bendrojo Teismo atlikta analizė, pagal kurią minėtos nuostatos tokių savybių neturi, yra klaidinga, dėl to jomis negali būti remiamasi siekiant įvertinti Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 2 dalies trečios įtraukos teisėtumą.
- 40 Kaip teisingai pažymėjo Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 96 punkte, Orhuso konvencijos 4 straipsnio 1 dalyje esanti nuoroda į nacionalinės teisės aktus patvirtina, kad akivaizdu, jog ši konvencija sudaryta atsižvelgiant į nacionalines teisės sistemas, o ne į regioninės ekonominės integracijos organizacijoms, kaip antai Sąjungai, būdingus ypatumus, net jeigu jos gali, kaip nurodyta konvencijos 17 ir 19 straipsniuose, ją pasirašyti ir prie jos prisijungti.
- 41 Tai yra priežastis, dėl kurios, kaip pažymėjo Komisija ir Europos Parlamentas, tvirtindama Orhuso konvenciją Bendrija pagal šios konvencijos 19 straipsnį pateiktoje deklaracijoje patvirtino savo deklaraciją, kurią priėmė pasirašant šią konvenciją ir pridėjo prie Sprendimo 2005/370, t. y. kad „Bendrijos institucijos taikys Konvenciją pagal galiojančias ir būsimas taisykles, reglamentuojančias teisę susipažinti su dokumentais ir kitomis atitinkamomis Bendrijos teisės nuostatomis Konvencijos reglamentuojamoje srityje“.
- 42 Šiomis sąlygomis nei Orhuso konvencijos 4 straipsnio 4 dalies pirmos pastraipos c punkte esanti nuoroda į „drausminius arba baudžiamuosius tyrimus“, nei šios konvencijos 4 straipsnio 4 dalies antroje pastraipoje nustatyta pareiga atsisakymo leisti susipažinti su dokumentais priežastis, nurodytas pirmojoje iš šių nuostatų, aiškinti siaurai negali būti suprantamos kaip apimančios konkrečią Sąjungos teisės aktų leidėjui tenkančią pareigą. Juo labiau iš šių nuostatų negalima kildinti draudimo „tyrimo“ sąvoką aiškinti taip, kad būtų atsižvelgiama į Sąjungos ypatumus, be kita ko, į Komisijai tenkančią pareigą tirti galimą valstybių narių įsipareigojimų neįvykdymą, kuriuo pažeidžiamas teisingas Sąjungos sutarčių ir pagal jas priimtų taisyklių taikymas.
- 43 Iš pateiktų svarstymų matyti, kad Bendrasis Teismas pagrįstai atmetė galimybę remtis Orhuso konvencijos 4 straipsnio 1 ir 4 dalimis, kad būtų įvertintas Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 2 dalies trečios įtraukos teisėtumas. Todėl jis galėjo, nepadarydamas teisės klaidos, atmesti *ClientEarth* argumentus, susijusius su pastarosios nuostatos neatitiktimi Orhuso konvencijai.
- 44 Dėl tų pačių svarstymų reikia atmesti ir *ClientEarth* argumentus, susijusius su tuo, kad Bendrasis Teismas neatsižvelgė į Vienos konvencijos 26 ir 31 straipsniuose įtvirtintus sutarčių sąžiningo vykdymo ir aiškinimo principus.
- 45 Todėl reikia atmesti antrąjį apeliacinio skundo pagrindą.

Dėl apeliacinio skundo pirmojo pagrindo

Šalių argumentai

- 46 Pirmąjį apeliacinio skundo pagrindą, susijusį su tuo, kad aiškindamas Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 2 dalies trečią įtrauką Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, sudaro dvi dalys.
- 47 Pirmą dalis susijusi su klaidingu „tyrimo“ sąvokos aiškinimu pagal šią nuostatą ir skirta, be kita ko, skundžiamo sprendimo 49, 50, 58–61 ir 70 punktams.

- 48 Šioje dalyje *ClientEarth* tvirtina, kad ši sąvoka reikalauja, kad egzistuočių oficialus kolegialus Komisijos sprendimas. Šiuo klausimu ji daro nuorodą į sprendimus *Komisija / Technische Glaswerke Ilmenau* (C-139/07 P, EU:C:2010:376), *Komisija / Éditions Odile Jacob* (C-404/10 P, EU:C:2012:393), *LPN ir Suomija / Komisija* (C-514/11 P ir C-605/11 P, EU:C:2013:738), *WWF UK / Komisija* (T-105/95, EU:T:1997:26), *Bavarian Lager / Komisija* (T-309/97, EU:T:1999:257), *Petrie ir kt. / Komisija* (T-191/99, EU:T:2001:284) ir *API / Komisija* (T-36/04, EU:T:2007:258).
- 49 Šiuo atveju nagrinėjamos studijos buvo Komisijos tarnybų priimto administracinio sprendimo, o ne komisarų kolegijos oficialaus sprendimo pradėti išipareigojimų neįvykdymo procedūrą prieš valstybes nares rezultatas.
- 50 Remdamasi Sprendimu *Mecklenburg* (C-321/96, EU:C:1998:300, 27 ir 30 punktai), *ClientEarth* priduria, kad net darant prielaidą, jog nagrinėjamos studijos susijusios su oficialios išipareigojimų neįvykdymo procedūros pirminiu etapu, Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 2 dalies trečioje įtraukoje numatyta išimtimi atsisakymą atskleisti galima pateisinti tik tuomet, jei prašomas dokumentas egzistuoja tiesiogiai prieš teismo arba kvaziteismo proceso pradžią ir paaiškinamas būtinybe surinkti įrodymus arba atlikti tyrimą prieš pradėdant tikrąją procedūrą. Tačiau šiuo atveju nagrinėjamos studijos egzistavo ne tiesiogiai prieš sprendimą atlikus tyrimą pradėti išipareigojimų neįvykdymo procedūrą pagal SESV 258 straipsnį.
- 51 Apeliacinio skundo pirmojo pagrindo antra dalis susijusi su klaidingu sąvokos „nukentėtų tyrimų tikslų apsauga“, kaip ji suprantama pagal Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 2 dalies trečią įtrauką, aiškinimu ir skirta, be kita ko, skundžiamo sprendimo 53 ir 68–80 punktams.
- 52 Šioje antroje dalyje *ClientEarth* pirmiausia tvirtina, kad prašė leisti susipažinti su konkrečiais dokumentais, o ne su visa administracine byla, susijusia su išipareigojimų neįvykdymo procedūra, ar su visais bendrai apibūdintais dokumentais. Be to, jos prašymas buvo susijęs ne su bendrus panašius kriterijus atitinkančių dokumentų kategorija, o su dviem skirtingomis studijų kategorijomis, būtent, pirma, studijomis, susijusiomis su pradėta išipareigojimų neįvykdymo procedūra, ir, antra, studijomis, nesusijusiomis su jokia tokio pobūdžio procedūra.
- 53 Toliau *ClientEarth* tvirtina, kad nagrinėjamų studijų atskleidimas niekaip nebūtų sutrukdęs siekti išipareigojimų neįvykdymo procedūrų tikslo – paskatinti atitinkamas valstybes nares suderinti savo nacionalinę teisę su Sąjungos teise.
- 54 *ClientEarth* dar tvirtina, kad kol Komisija nebuvo pradėjusi oficialios procedūros prieš atitinkamą valstybę narę, nebuvo galima manyti, kad nagrinėjamų studijų atskleidimas galėtų padaryti žalos abipusio pasitikėjimo atmosferai. Iš tiesų vien šių studijų egzistavimo nepakako, kad tarp kiekvienos atitinkamos valstybės narės ir Komisijos būtų sukurtas abipusis ryšys, kurį vertėtų saugoti atsisakant skaidrumo.
- 55 Komisija tvirtina, kad argumentai, kuriuos *ClientEarth* pateikė apeliacinio skundo pirmojo pagrindo pirmoje dalyje, teisiškai nepagrįsti. Ji iš esmės teigia, kad bet koks dokumentas (kaip antai studija apie atitiktą Sąjungos teisei), kurio paskirtis – leisti jai pagal ESS 17 straipsnį patikrinti, kaip valstybės narės laikosi Sąjungos teisės, turi būti laikomas susijusiu su tyrimu, kaip jis suprantamas pagal Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 2 dalies trečią įtrauką.
- 56 Dėl apeliacinio skundo pirmojo pagrindo antros dalies Komisija tvirtina, kad, atsižvelgiant į skundžiamo sprendimo 53 punkte padarytas išvadas, Bendrojo Teismo motyvuose, išdėstytuose to sprendimo 68–80 punktuose, nepadaryta jokios teisės klaidos. Šie motyvai visiškai atitinka Teisingumo Teismo praktiką.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 57 Reglamentu Nr. 1049/2001 siekiama suteikti visuomenei kuo platesnę teisę susipažinti su Sąjungos institucijų dokumentais. Iš šio reglamento, būtent jo 4 straipsnio, nustatančio su šiuo klausimu susijusių išimčių sistemą, taip pat matyti, kad šiai teisei susipažinti su dokumentais taikomi tam tikri apribojimai, pagrįsti viešojo ar privataus intereso pagrindais (žr. Sprendimo *LPN ir Suomija / Komisija*, C-514/11 P ir C-605/11 P, EU:C:2013:738, 40 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką ir Sprendimo *Komisija / EnBW*, C-365/12 P, EU:C:2014:112, 61 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- 58 Vadovaudamasi išimtimi, kuria remiasi Komisija nagrinėjamu atveju, t. y. ta, kuri įtvirtinta Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 2 dalies trečioje įtraukoje, Sąjungos institucijos nesuteikia galimybės susipažinti su dokumentu, jei dėl jo atskleidimo nukentėtų inspekcijų, tyrimų ir audito tikslų apsauga, nebent tokio dokumento atskleidimą pateisintų viršesnis viešasis interesas.
- 59 Nagrinėjamu atveju pirmiausia reikia išnagrinėti, ar, kaip apeliacinio skundo pirmojo pagrindo pirmoje dalyje tvirtina *ClientEarth*, Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kai nusprendė, kad nagrinėjamos studijos susijusios su tyrimų veikla, kaip ji suprantama pagal šią nuostatą.
- 60 Šiuo klausimu pirmiausia pažymėtina, kad iš teismo praktikos, kuria *ClientEarth* remiasi ir kuri priminta šio sprendimo 48 punkte, visiškai nematyti, kad „tyrimų veikla“, kaip ji suprantama pagal minėtą nuostatą, būtų susieta su oficialaus kolegialiai priimto Komisijos sprendimo buvimu.
- 61 Tai patikslinus reikia pabrėžti, kad nagrinėjamos studijos buvo atliktos Komisijos užsakymu ir sąskaita po to, kai pasibaigė visų Sąjungos direktyvų aplinkos apsaugos srityje perkėlimo terminas, siekiant konkretaus tikslo – patikrinti šių įvairių direktyvų perkėlimo proceso stadiją tam tikrose valstybėse narėse. Kaip matyti iš skundžiamo sprendimo 13 ir 49 punktuose esančių nuorodų, kiekvienoje iš šių studijų, skirtose vienai valstybei ir vienai direktyvai, palyginama nagrinėjama nacionalinė teisė ir atitinkama Sąjungos teisė, taip pat pateikiama teisinė analizė ir išvados apie atitinkamos valstybės narės priimtas perkėlimo priemones.
- 62 Kaip teisingai nusprendė Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 49 punkte, tokios studijos yra priskiriamos prie instrumentų, kuriais Komisija disponuoja vykdydama jai pagal ESS 17 straipsnio 1 dalį tenkančią pareigą prižiūrėti Sąjungos teisės taikymą kontroliuojant Teisingumo Teismui, kad nustatytų galimą valstybių narių įsipareigojimų perkelti atitinkamas direktyvas neįvykdymą ir prireikus pradėtų įsipareigojimų neįvykdymo procedūrą prieš valstybes nares, kurios, jos manymu, pažeidė Sąjungos teisę. Todėl jas apima „tyrimo“ sąvoka, kaip ji suprantama pagal Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 2 dalies trečią įtrauką.
- 63 *ClientEarth* nurodyta aplinkybė, kad atlikti nagrinėjamas studijas Komisija patikėjo išorės paslaugų teikėjui, o ne savo pačios tarnyboms, ir kad šios studijos neatspindi šios institucijos pozicijos ir nesukelia jos atsakomybės, nereiškia, kad užsakydama atlikti tokias studijas Komisija siekė kito tikslo nei padedant šioms tyrimo priemonėms gauti išsamios informacijos apie kai kurių valstybių narių teisės aktų atitiktį Sąjungos aplinkos teisei, kuri padėtų jai nustatyti galimus šios teisės pažeidimus ir prireikus pradėti įsipareigojimų neįvykdymo procedūrą prieš įsipareigojimų nevykdančią valstybę narę.
- 64 Dėl *ClientEarth* argumento, grindžiamo Sprendimu *Mecklenburg* (C-321/96, EU:C:1998:300), pažymėtina, kad to sprendimo 27 ir 30 punktuose pateiktas aiškinimas nagrinėjamai bylai yra nesvarbus. Iš tiesų tas aiškinimas susijęs su 1990 m. birželio 7 d. Tarybos direktyvos 90/313/EEB dėl laisvo prieinamumo prie informacijos apie aplinką (OL L 158, p. 56; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 15 sk., 1 t., p. 402) 3 straipsnio 2 dalies trečios įtraukos sąvoka „parengtinis tyrimas“, o ne su „tyrimo“ sąvoka, kuri yra skirtinga ir taip pat paminėta toje pačioje nuostatoje.

- 65 Iš pateiktų svarstymų matyti, kad Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 50 punkte pagrįstai nusprendė, kad nagrinėjamos studijos susijusios su Komisijos vykdomais tyrimais, kaip jie suprantami pagal Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 2 dalies trečią įtrauką.
- 66 Todėl apeliacinio skundo pirmojo pagrindo pirma dalis turi būti atmesta.
- 67 Toliau reikia išnagrinėti, ar, kaip tvirtina *ClientEarth* apeliacinio skundo pirmojo pagrindo antroje dalyje, Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kai nusprendė, kad Komisija, remdamasi bendro pobūdžio svarstymais, turėjo pagrindo manyti, jog dėl visų šių studijų atskleidimo būtų nukentėjusi tyrimų tikslų apsauga, kaip ji suprantama pagal Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 2 dalies trečią įtrauką.
- 68 Iš nusistovėjusios Teisingumo Teismo praktikos matyti, kad atsisakymui leisti susipažinti su prašomu atskleisti dokumentu pagrįsti iš principo nepakanka to, kad dokumentas yra susijęs su Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 2 ir 3 dalyse minima veikla. Atitinkama institucija taip pat privalo pateikti paaiškinimų, kaip susipažinimas su šiuo dokumentu galėtų konkrečiai ir realiai pakenkti šiame straipsnyje numatyta išimtimi saugomam interesui (Sprendimo *Komisija / EnBW*, C-365/12 P, EU:C:2014:112, 64 punktas ir jame nurodyta teismo praktika).
- 69 Tačiau šiuo klausimu atitinkamai Sąjungos institucijai leidžiama remtis tam tikrų kategorijų dokumentams taikomomis bendrosiomis prezumpcijomis, nes panašūs bendro pobūdžio pagrindai gali būti taikomi prašymams atskleisti tokio paties pobūdžio dokumentus (Sprendimo *Komisija / EnBW*, C-365/12 P, EU:C:2014:112, 65 punktas ir jame nurodyta teismo praktika).
- 70 Nagrinėjamu atveju skundžiamo sprendimo 66 punktas rodo, kad Komisija tokiais bendro pobūdžio pagrindais rėmėsi tam, kad neleistų *ClientEarth* susipažinti nė su viena iš nagrinėjamų studijų. Kaip matyti, be kita ko, iš to sprendimo 60 ir 70 punktų, Bendrasis Teismas nusprendė, kad Komisija turėjo teisę manyti, jog visos šios studijos patenka į tą pačią dokumentų kategoriją, ir remtis bendro pobūdžio pagrindais, pagal kuriuos dėl visų šių studijų atskleidimo būtų nukentėjusi jos tyrimais siekiamų tikslų apsauga, nes toks atskleidimas, jeigu būtų buvęs leistas, būtų padaręs žalos pasitikėjimo atmosferai, kuri turi egzistuoti tarp jos ir kiekvienos atitinkamos valstybės narės, ir, konstatavus Sąjungos teisės pažeidimą, būtų buvęs kliūtis rasti bendru sutarimu pagrįstą sprendimą, nepatiriant spaudimo iš išorės.
- 71 Iš skundžiamo sprendimo 17 punkte pateiktos informacijos matyti, kad tuo metu, kai Komisija priėmė eksplicitinį sprendimą, kai kurių nagrinėjamų studijų pagrindu pagal SESV 258 straipsnį jau buvo pradėtas ikiteisminis išipareigojimų neįvykdymo procedūros etapas.
- 72 Dėl priežasčių, analogiškų toms, kurias Teisingumo Teismas detalizavo Sprendime *LPN ir Suomija / Komisija* (C-514/11 P ir C-605/11 P, EU:C:2013:738, 52–65 punktai), Komisija turėjo teisę manyti, kad visų nagrinėjamų studijų, kurių pagrindu eksplicitinio sprendimo priėmimo dieną jau buvo išsiųstas oficialus pranešimas valstybei narei pagal SESV 258 straipsnio pirmą pastraipą ir kurios dėl to buvo prijungtos prie bylos medžiagos, susijusios su pradėtu ikiteisminiu išipareigojimų neįvykdymo procedūros etapu, atskleidimas galėjo pakeisti šio procedūros etapo pobūdį ir eigą ir apsunkinti jos ir šios valstybės narės derybų procesą, taip pat taikaus susitarimo, kuris leistų užbaigti nurodomą pažeidimą nepradedant teismo minėtos procedūros etapo, paiešką. Todėl ji galėjo pagrįstai manyti, kad dėl tokio visų studijų atskleidimo būtų nukentėjusi tyrimų tikslų apsauga, kaip ji suprantama pagal Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 2 dalies trečią įtrauką.
- 73 *ClientEarth* nurodyta aplinkybė, kad nagrinėjamas studijas atliko išorės įmonė ir jos neatspindi Komisijos pozicijos, negali paneigti pateiktos analizės.

- 74 Iš tiesų, pirma, bylos, susijusios su procedūros dėl įsipareigojimų neįvykdymo ikiteisminiu etapu, dokumentai, siekiant apsaugoti tyrimų tikslus, sudaro vieną dokumentų kategoriją, ir neturi būti daromas skirtumas pagal bylos dokumento rūšį ar atitinkamų dokumentų autorių (šiuo klausimu žr. Sprendimo *LPN ir Suomija / Komisija*, C-514/11 P ir C-605/11 P, EU:C:2013:738, 64 punktą).
- 75 Antra, būtent atsižvelgdama į nagrinėjamos studijos pateiktą teisinę analizę ir išvadas Komisija prieš tam tikras valstybes nares pradėjo procedūros dėl įsipareigojimų neįvykdymo ikiteisminį etapą. Taigi ši analizė ir šios išvados buvo Komisijos ir kiekvienos iš atitinkamų valstybių narių pradėtų derybų, siekiant rasti taikų sprendimą dėl nurodytų Sąjungos teisės pažeidimų, pagrindas. Šiomis aplinkybėmis visų šių studijų atskleidimas galėjo, be kita ko, lemti išorės spaudimą ir sutrukdyti šias derybas vesti tvyrant abipusio pasitikėjimo atmosferai, taip pakenkiant Komisijos tyrimais siekiamų tikslų apsaugai.
- 76 Tai reiškia, kad Bendrasis Teismas pagrįstai nusprendė, jog Komisija bendrai galėjo manyti, kad dėl visų nagrinėjamų studijų, kurios eksplisitinio sprendimo priėmimo dieną jau buvo prijungtos prie bylos, susijusios su ikiteisminiu įsipareigojimų neįvykdymo procedūros, pradėtos išsiunčiant atitinkamai valstybei narei oficialų pranešimą pagal SESV 258 straipsnio pirmą pastraipą, etapu, atskleidimo būtų nukentėjusi minėtų tikslų apsauga.
- 77 Tačiau kalbant apie kitas nagrinėjamas studijas nei nurodytosios šio sprendimo 71–76 punktuose, svarbu, viena vertus, pažymėti, kad iki šiol Teisingumo Teismas yra pripažinęs bendrosios konfidencialumo prezumpcijos egzistavimą, kiek tai susiję su penkiomis dokumentų rūšimis, būtent dokumentais, susijusiais su administracine byla dėl valstybės pagalbos kontrolės procedūros (Sprendimo *Komisija / Technische Glaswerke Ilmenau*, C-139/07 P, EU:C:2010:376, 61 punktą), teismo procese institucijos pateiktais pareiškimais (Sprendimo *Švedija ir kt. / API ir Komisija*, C-514/07 P, C-528/07 P ir C-532/07 P, EU:C:2010:541, 94 punktą), dokumentais, kuriais pasikeitė Komisija ir pranešančios šalys arba tretieji asmenys vykstant įmonių koncentracijos kontrolės procedūrai (Sprendimo *Komisija / Éditions Odile Jacob*, C-404/10 P, EU:C:2012:393, 123 punktą), dokumentais, susijusiais su ikiteisminiu procedūros dėl įsipareigojimų neįvykdymo etapu (Sprendimo *LPN ir Suomija / Komisija*, C-514/11 P ir C-605/11 P, EU:C:2013:738, 65 punktą), ir dokumentais, susijusiais su SESV 101 straipsnio taikymo procedūra (Sprendimo *Komisija / EnBW*, C-365/12 P, EU:C:2014:112, 93 punktą).
- 78 Visose bylose, kuriose buvo priimti ankstesniame šio sprendimo punkte minėti sprendimai, atitinkamas atsisakymas leisti susipažinti buvo susijęs su visais dokumentais, aiškiai išsiskiriančiais tuo, kad jie visi buvo bylos medžiagos, susijusios su vykstančia administracine procedūra ar teismo procesu, dalis (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Komisija / Technische Glaswerke Ilmenau*, C-139/07 P, EU:C:2010:376, 12–22 punktus; Sprendimo *Švedija ir kt. / API ir Komisija*, C-514/07 P, C-528/07 P ir C-532/07 P, EU:C:2010:541, 75 punktą; Sprendimo *Komisija / Éditions Odile Jacob*, C-404/10 P, EU:C:2012:393, 128 punktą; Sprendimo *LPN ir Suomija / Komisija*, C-514/11 P ir C-605/11 P, EU:C:2013:738, 49 ir 50 punktus ir Sprendimo *Komisija / EnBW*, C-365/12 P, EU:C:2014:112, 69 ir 70 punktus). Tačiau taip nėra kitų nagrinėjamų studijų nei nurodytosios šio sprendimo 71–76 punktuose atveju.
- 79 Kita vertus, nors, kaip priminta šio sprendimo 72 punkte, Komisija bendrai galėjo pagrįstai manyti, kad dokumentų, susijusių su procedūros dėl įsipareigojimų neįvykdymo ikiteisminiu etapu, atskleidimas būtų pakenkęs sklandžiai šio etapo eigai ir taikaus Komisijos ir atitinkamos valstybės narės ginčo sprendimo paieškai tvyrant abipusio pasitikėjimo atmosferai, tokia bendroji prezumpcija negalėjo būti taikoma toms nagrinėjamos studijoms, kurių pagrindu eksplisitinio sprendimo priėmimo dieną Komisija atitinkamai valstybei narei nebuvo išsiuntusi oficialaus pranešimo pagal SESV 258 straipsnio pirmą pastraipą ir dėl kurių dėl šios priežasties tuo metu nebuvo aišku, ar remiantis jomis bus pradėtas procedūros dėl įsipareigojimų neįvykdymo prieš šią valstybę narę ikiteisminis etapas. Šiuo klausimu primintina, kad manydama, jog valstybė narė neįvykdė įsipareigojimų, Komisija pati sprendžia dėl galimybės imtis veiksmų prieš šią valstybę ir gali pasirinkti momentą, kada prieš ją pradės procedūrą dėl įsipareigojimų neįvykdymo (šiuo klausimu žr. Sprendimo *LPN ir Suomija / Komisija*, C-514/11 P ir C-605/11 P, EU:C:2013:738, 61 punktą).

- 80 Šiomis aplinkybėmis, skundžiamame sprendime pripažinus, kad Komisija gali pagrįstai išplėsti konfidencialumo prezumpcijos taikymo sritį taip, kad ji apimtų ir ankstesniame šio sprendimo punkte nurodytas nagrinėjamas studijas, Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą.
- 81 Tokie samprotavimai nesuderinami su reikalavimu siaurai aiškinti ir taikyti tokią prezumpciją, kuri iš tiesų yra pareigos atitinkamai institucijai konkrečiai ir individualiai išnagrinėti kiekvieną dokumentą, su kuriuo susijusi paraiška leisti susipažinti (šiuo klausimu žr. Sprendimo *LPN ir Suomija / Komisija*, C-514/11 P ir C-605/11 P, EU:C:2013:738, 44 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką), ir – bendriau – kuo platesnės galimybės visuomenei susipažinti su Sąjungos institucijų turimais dokumentais principo (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Švedija / MyTravel ir Komisija*, C-506/08 P, EU:C:2011:496, 48 punktą ir Sprendimo *Taryba / in 't Veld*, C-350/12 P, EU:C:2014:2039, 48 punktą) išimtis.
- 82 Vadinasi, kadangi prezumpcija negali būti taikoma šio sprendimo 79 punkte nurodytoms nagrinėjamos studijoms, Komisija kiekvienu konkrečiu atveju turėjo išnagrinėti, ar visos šios studijos galėjo būti atskleistos *ClientEarth*.
- 83 Todėl iš dalies reikia pripažinti pagrįsta apeliacinio skundo pirmojo pagrindo antrą dalį, kiek ji susijusi su nagrinėjamos studijoms, dėl kurių tuo metu, kai Komisija priėmė eksplicitinį sprendimą, atitinkamai valstybei narei nebuvo išsiųstas oficialus pranešimas pagal SESV 258 straipsnio pirmą pastraipą ir kurios dėl to nebuvo prijungtos prie bylos medžiagos, susijusios su ikiteisminiu įsipareigojimų neįvykdymo procedūros etapu.
- 84 Likusi apeliacinio skundo pirmojo pagrindo pirmos dalies dalis turi būti atmesta.

Dėl apeliacinio skundo trečiojo pagrindo

Šalių argumentai

- 85 Pateikdama apeliacinio skundo trečiąjį pagrindą, grindžiamą Bendrojo Teismo pateiktu klaidingu sąvokos „viršesnis viešasis interesas“, kaip ji suprantama pagal Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 2 dalies trečią įtrauką, išaiškinimu, *ClientEarth* teigia, kad skundžiamo sprendimo 107–109 punktuose pateiktas Bendrojo Teismo vertinimas reiškia, kad įrodinėjimo našta tenka jai, o ne Komisijai, o tai prieštarauja tiek šiai nuostatai, tiek Teisingumo Teismo praktikai, pagal kurią atitinkama institucija, kontroliuojant Sąjungos teismui, privalo palyginti nagrinėjamus interesus, vadovaudamasis viršesnio viešojo intereso buvimo prezumpcija (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Švedija ir Turco / Taryba*, C-39/05 P ir C-52/05 P, EU:C:2008:374, 44 ir 45 punktus).
- 86 Pabrėždama fundamentalią svarbą, kurią Sąjungos piliečiams turi valstybių narių atliekamas teisingas Sąjungos aplinkos teisės įgyvendinimas, *ClientEarth* tvirtina, kad su nacionalinės teisės aktų atitiktimi šiai teisei susijusios informacijos pateikimas visuomenei yra ypač svarbus viršesnis viešasis interesas.
- 87 Komisija tvirtina, kad skundžiamo sprendimo 107–109 punktuose pateikta analizė visiškai atitinka Teisingumo Teismo praktiką.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 88 Atsižvelgiant į šio sprendimo 83 ir 84 punktuose padarytą išvadą, šio trečiojo pagrindo nagrinėjimas susijęs tik su neatskleistomis nagrinėjamų studijų dalimis, kurioms taikoma bendroji konfidencialumo prezumpcija, nes eksplicitinio sprendimo priėmimo dieną šios studijos jau buvo prijungtos prie bylos

medžiagos, susijusios su ikiteisminiu išipareigojimų neįvykdymo procedūros etapu, kadangi Komisija atitinkamai valstybei narei buvo išsiuntusi oficialų pranešimą pagal SESV 258 straipsnio pirmą pastraipą.

- 89 Šiuo klausimu primintina, kad pagal tokią bendrąją prezumpciją neatmetama galimybė įrodyti, jog pagal Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 2 dalies paskutinę frazę egzistuoja atitinkamo dokumento atskleidimą pateisinantį viršesnis viešasis interesas (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Komisija / EnBW*, C-365/12 P, EU:C:2014:112, 100 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- 90 Tačiau pareiškėjas turi konkrečiai nurodyti aplinkybes, pagrindžiančias viršesnę viešąją interesą, kuris pateisina atitinkamų dokumentų atskleidimą (Sprendimo *Strack / Komisija*, C-127/13 P, EU:C:2014:2250, 128 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- 91 Nagrinėjamu atveju per procesą Bendrajame Teisme ir šiame apeliaciniame procese *ClientEarth* tvirtino, kad skaidrumo ir demokratijos principai apima piliečių teisę būti informuotiems apie nacionalinės teisės aktų atitiktį Sąjungos aplinkos teisei ir dalyvauti sprendimų priėmimo procese.
- 92 Žinoma, viršesnis viešasis interesas, galintis pateisinti dokumento atskleidimą, nebūtinai turi skirtis nuo principų, kuriais grindžiamas Reglamentas Nr. 1049/2001 (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Švedija ir Turco / Taryba*, C-39/05 P ir C-52/05 P, EU:C:2008:374, 74 punktą ir Sprendimo *Strack / Komisija*, C-127/13 P, EU:C:2014:2250, 130 punktą).
- 93 Tačiau, kaip Bendrasis Teismas teisingai nusprendė skundžiamo sprendimo 109 punkte, tokiais bendro pobūdžio pagrindais, kokiais remiasi *ClientEarth*, negalima įrodyti, kad skaidrumo ir demokratijos principai nagrinėjamu atveju buvo ypač svarbūs ir viršesni už priežastis, pateisinančias atsisakymą atskleisti visas nagrinėjamas studijas, kurios buvo prijungtos prie bylos medžiagos, susijusios su ikiteisminiu išipareigojimų neįvykdymo procedūros etapu (šiuo klausimu žr. Sprendimo *LPN ir Suomija / Komisija*, C-514/11 P ir C-605/11 P, EU:C:2013:738, 93 ir 95 punktus ir Sprendimo *Strack / Komisija*, C-127/13 P, EU:C:2014:2250, 131 punktą).
- 94 Remiantis tuo darytina išvada, kad reikia atmesti apeliacinio skundo trečiąją pagrindą.
- 95 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, *ClientEarth* apeliacinis skundas tenkintinas, kiek tai susiję su pirmojo pagrindo antra dalimi. Todėl skundžiamą sprendimą reikia panaikinti tiek, kiek jame Bendrasis Teismas pripažino, kad eksplicitiniu sprendimu Komisija, remdamasi bendrąja prezumpcija, galėjo visiškai neleisti *ClientEarth* susipažinti su tomis iš nagrinėjamų studijų, dėl kurių to sprendimo priėmimo dieną atitinkamai valstybei narei nebuvo išsiųstas oficialus pranešimas pagal SESV 258 straipsnio pirmą pastraipą ir kurios dėl to nebuvo prijungtos prie bylos medžiagos, susijusios su ikiteisminiu išipareigojimų neįvykdymo procedūros etapu.
- 96 Likusi apeliacinio skundo dalis turi būti atmesta.

Dėl ieškinio Bendrajame Teisme

- 97 Pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 61 straipsnio pirmos pastraipos antrą sakinį šis teismas skundžiamą sprendimo panaikinimo atveju gali pats paskelbti galutinį sprendimą, jei toje bylos stadijoje tai galima daryti.
- 98 Nagrinėjamu atveju Teisingumo Teismas mano, kad dėl *ClientEarth* ieškinio, kuriuo siekiama, kad būtų panaikintas eksplicitinis sprendimas, šioje bylos stadijoje galima priimti sprendimą, dėl to reikia priimti galutinį sprendimą.

- 99 Šiame ieškinyje *ClientEarth* nurodytas ketvirtasis ieškinio pagrindas grindžiamas Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 2 dalies trečios įtraukos pažeidimu, nes Komisija neatsižvelgė į apribojimus, taikomus šioje nuostatoje numatyta išimčiai.
- 100 Atsižvelgiant į šio sprendimo 95 ir 96 punktuose padarytą išvadą, šis pagrindas turi būti nagrinėjamas tik tiek, kiek jis susijęs su eksplcitiniame sprendime įtvirtintu Komisijos atsisakymu leisti *ClientEarth* susipažinti su visomis iš tų nagrinėjamų studijų, dėl kurių to sprendimo priėmimo dieną atitinkamai valstybei narei nebuvo išsiųstas oficialus pranešimas pagal SESV 258 straipsnio pirmą pastraipą ir kurios dėl to nebuvo prijungtos prie bylos medžiagos, susijusios su ikiteisminiu įsipareigojimų neįvykdymo procedūros etapu.
- 101 Iš šio sprendimo 77–83 punktuose pateiktų svarstymų matyti, kad Komisija neturėjo teisės remtis, kaip darė nagrinėjamu atveju, bendrąja prezumpcija, pagal kurią dėl visų šių studijų atskleidimo būtų nukentėjusi jos tyrimų tikslų apsauga. Priešingai, kiekvienos iš šių studijų atveju Komisija turėjo išnagrinėti ir paaiškinti, kaip toks visas atskleidimas būtų galėjęs konkrečiai ir realiai pakenkti Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 2 dalies trečioje įtraukoje numatyta išimtimi saugomam interesui (šiuo klausimu žr. Sprendimo *LPN ir Suomija / Komisija*, C-514/11 P ir C-605/11 P, EU:C:2013:738, 44 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- 102 Todėl ketvirtąjį pagrindą reikia pripažinti pagrįstu, taigi – patenkinti ieškinį tiek, kiek numatyta šio sprendimo 100 punkte, taip pat panaikinti eksplcitinį sprendimą tiek, kiek juo Komisija atsisakė leisti *ClientEarth* susipažinti su visomis iš tų nagrinėjamų studijų, dėl kurių to sprendimo priėmimo dieną Komisija atitinkamai valstybei narei nebuvo išsiuntusi oficialaus pranešimo pagal SESV 258 straipsnio pirmą pastraipą ir kurios dėl to nebuvo prijungtos prie bylos medžiagos, susijusios su ikiteisminiu įsipareigojimų neįvykdymo procedūros etapu.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 103 Pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 184 straipsnio 2 dalį, jeigu apeliacinis skundas yra pagrįstas ir pats Teismas priima galutinį sprendimą byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą sprendžia Teisingumo Teismas. Šio reglamento 138 straipsnio 3 dalyje, taikomoje apeliacinėje byloje pagal jo 184 straipsnio 1 dalį, nustatyta, kad jeigu šalys atitinkamai pralaimi dėl vieno ar kelių reikalavimų, kiekviena šalis padengia savo bylinėjimosi išlaidas. To paties reglamento 140 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad į bylą įstojusios institucijos pačios padengia savo bylinėjimosi išlaidas.
- 104 Kadangi *ClientEarth* apeliacinis skundas ir jos ieškinys Bendrajame Teisme buvo patenkinti tik iš dalies, nuspręstina, kad *ClientEarth* ir Komisija padengia savo bylinėjimosi apeliaciniame procese ir pirmojoje instancijoje išlaidas. Parlamentas ir Taryba padengia savo bylinėjimosi apeliaciniame procese išlaidas.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (antroji kolegija) nusprendžia:

1. Panaikinti Europos Sąjungos Bendrojo Teismo sprendimą *ClientEarth / Komisija* (T-111/11, EU:T:2013:482) tiek, kiek juo Europos Sąjungos Bendrasis Teismas pripažino, kad Europos Komisija, remdamasi bendrąja prezumpcija, savo 2011 m. gegužės 30 d. sprendimu galėjo visiškai neleisti *ClientEarth* susipažinti su tomis iš nagrinėjamų studijų, kurios susijusios su įvairių valstybių narių teisės aktų atitiktimi Sąjungos aplinkos teisei, dėl kurių to sprendimo priėmimo dieną Europos Komisija nebuvo atitinkamai valstybei narei išsiuntusi oficialaus pranešimo pagal SESV 258 straipsnio pirmą pastraipą ir kurios dėl to nebuvo prijungtos prie bylos medžiagos, susijusios su ikiteisminiu įsipareigojimų neįvykdymo procedūros etapu.
2. Atmesti likusią apeliacinio skundo dalį.

3. **Panaikinti 2011 m. gegužės 30 d. Komisijos sprendimą tiek, kiek juo Europos Komisija neleido *ClientEarth* susipažinti su visomis šio sprendimo rezoliucinės dalies 1 punkte nurodytomis studijomis.**
4. ***ClientEarth* ir Europos Komisija padengia savo bylinėjimosi apeliaciniame procese ir pirmojoje instancijoje išlaidas.**
5. **Europos Parlamentas ir Europos Sąjungos Taryba padengia savo bylinėjimosi apeliaciniame procese išlaidas.**

Parašai.